

Thách thức lớn hiện nay không phải là việc tự do hóa hay toàn cầu hóa hơn nữa mà trật tự do Mỹ đang dẫn đầu, mà độn giốn là báo về trật tự đó để nó phục vụ tốt hơn cho các lợi ích quốc gia của Mỹ.

Khi Tổng thống Mỹ Donald Trump trở về sau chuyến công du tại châu Âu và Trung Quốc, chính quyền Mỹ sẽ tiếp tục đưa ra các sáng kiến liên quan đến chính sách

quốc phòng và đối ngoại thông qua nhiều bộ ngành và cơ quan. Tuy nhiên, câu hỏi đặt ra ở đây là nguyên tắc nào sẽ hiệu ích trong việc hình thành các sáng kiến như vậy và phù hợp với các tuyên bố hiện nay về ý định của tổng thống?

Ở thời điểm hiện nay, mô hình giám đốc chính trị, sẽ cạnh tranh chiến lược và xung đột quốc tế vốn chưa biến mất. Các đối thủ của Mỹ ở nước ngoài cũng vậy. Trái lại, rất nhiều trong số đó đã có thể thích nghi, tận tụy và thậm chí phát triển. Một tiếp xúc sống trong môi trường quốc tế đầy cạnh tranh, không chỉ về mặt kinh tế, mà cả về mặt chiến lược. Hiện tại, Mỹ cần chuẩn bị cho một cuộc cạnh tranh kéo dài.

Trong bối cảnh này, chắc chắn sẽ có nhiều lời “xúi giục” Mỹ rút lui khỏi cuộc cạnh tranh. Tuy nhiên, Mỹ vẫn duy trì sự hiện diện nhằm ở nước ngoài một cách khôn ngoan. Điều này không đòi hỏi sự can thiệp mới trong tất cả các trường hợp. Trên thực tế, trong những năm gần đây, quan điểm ngoại giao dân và xu hướng chính trị ở Mỹ đôi lúc tỏ ra bị quan trọng các lợi ích của việc can thiệp quốc tế.

Tuy nhiên, đến nay, Mỹ vẫn là quốc gia hùng mạnh nhất thế giới, với những khả năng không thể sánh kịp, nếu giới lãnh đạo của chúng ta duy trì một cách hiệu quả. Các thế hệ đồng minh của Mỹ là một “tài sản” quý giá và không thể so sánh với bất kỳ sức mạnh nào khác. Nếu liên minh này không tận tụy, trong bối cảnh các thách thức vốn đang tiếp diễn, Mỹ sẽ phải tái lập các liên minh khác với phí tổn cao. Như vậy, tại sao Mỹ lại tỏ bộ hổ?

Xét về các mối đe dọa tại các lợi ích của Mỹ, các thách thức hiện tại tại ba nhân tố khác nhau. Thứ nhất là, các đối thủ cạnh tranh chính là Nga và Trung Quốc. Thứ hai, các đối thủ “cồng kềnh” như Triều Tiên và Iran. Và cuối cùng là các phần tử khủng bố thánh chiến như tổ chức Nhà nước Hồi giáo (IS) và al-Qaeda. Cả ba loại đối thủ trên đều có tính độc tài. Trong quan hệ với các đối thủ chính - và thậm chí trong quan hệ với các kẻ thù “cồng kềnh” - Mỹ thường không cần có chính sách công khai về việc trực tiếp thay đổi chế độ. Thay vào đó, Mỹ nên tìm cách áp đặt trừng phạt, giành lấy ảnh hưởng và tăng cường sức ép với các nhà nước này dù theo các cách khác nhau trong từng khu vực. Mỹ nên khôi phục nghệ thuật “rèn đe” để né tránh cuộc chiến công khai.

Mỹ cũng cần phân biệt rõ ràng giữa bạn và thù. Điều này giúp Mỹ không cần giành quá nhiều thời gian thúc ép các đồng minh trong các vấn đề nội bộ của họ. Mỹ nên

bạo lực và hỗ trợ các đảng minh quốc tế, trong khi đảng thời chúng tôi các dịch vụ. Mỹ nên áp dụng nhiều công cụ chính sách hơn để vô hiệu hóa và gây sức ép với các đối thủ chính, các kẻ thù và các phần tử khủng bố Hồi giáo. Các công cụ chính sách đó bao gồm việc tái cân bằng các quan hệ liên minh, sẵn sàng giúp có trách nhiệm của nước ngoài, các lĩnh vực phát triển kinh tế phù hợp, hành động khiêu khích ngầm, thả thu thập thông tin song phương, tăng cường khả năng tình báo, biện pháp ngoại giao thận trọng, sẵn sàng nhả hàng quân sự và gia tăng chi tiêu quốc phòng. Trong quan hệ với các tổ chức khủng bố thánh chiến, chúng tôi tìm cách giết hại các công dân Mỹ, mục tiêu ở đây là phải tiêu diệt chúng.

Như vậy, thách thức lớn hiện nay không phải là việc tự do hóa hay toàn cầu hóa hơn nữa mà là một trật tự do Mỹ đang dẫn đầu, mà định hướng là bạo lực trật tự đó để nó phục vụ trật tự hiện tại cho các lợi ích quốc gia của Mỹ. Mỹ luôn hy vọng mà rằng nền dân chủ ở nước ngoài không đã phần các kẻ thù của Mỹ sẽ không nhanh chóng thay đổi, và Mỹ sẽ tiếp tục phải đối mặt với nhiều đối thủ cạnh tranh quốc tế.

Giờ đây, chính phủ ông Trump sẽ phải thực hiện một những phát biểu đúng sự thật nhất mà cựu Tổng thống Barack Obama từng đưa ra, khi ông đã chấp nhận tiếp cận các kẻ thù cũng đều nhất của Mỹ: “Các nước không thể tồn tại lâu hơn chúng tôi, và chúng tôi sẽ đánh bại các nước”.

Tác giả là Colin Dueck, Giáo sư tại Trường Schar về Chính sách và Chính phủ thuộc Đại học George Mason. Bài viết đăng trên “ [National interest](#) ”.

Mỹ Anh (gt)